

Tudományos megbeszélések Szegeden

A Budapesten hamarosan megrendezendő nemzetközi élettani kongresszus speciális, az izomkutatás témáival foglalkozó szimpoziumját Szegeden tartják meg. A konferencia tegnap, csütörtökön kezdődött az Akadémia biológiai központjában. A megnyitón ott volt dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára, a városi pártbizottságot Kormányos András munkatárs képviselte. Dr. Petri Gábor, a SZOTE rektora köszöntötte a nemzetközi szimpozion résztvevőit és megnyitotta a tanácskozást.

A háromnapos előadásorozat házigazdája a szegedi orvosegyetem biokémiai intézete, ahol nagy jelentőségű tudományos eredményeket értek már el az izomkutatásokban. Ezen a konferencián — melyen a világ legkülönbözőbb országaiból érkezett szakemberek, orvo-

sok, biológusok, vegyészek összesen 80-an számolnak be a legújabb kutatási eredményekről — tíz előadást tartanak szegedi kutatók is. A tanácskozáson dr. Guba Ferenc intézetvezető, egyetemi tanár elnököl, és részt vesz a szimpozionon a nemzetközi élettani társaság izomkutatási bizottságának holland elnöke, W. Mommaerts, valamint az élettani kongresszus rendező bizottságának belga elnöke, G. Marechal is. A központi témakör: az izom differenciálódásának és alkalmazkodóképességének kérdései. A szimpozion zárónapján, szombaton kerekasztalkonferenciát rendeznek, melynek témája: az izom, mint táplálék.

Nemzetközi szimpozium kezdődött tegnap, csütörtökön Szegeden az orvostudo-

mányi egyetem Kórélettani Intézetének rendezésében, az egyetem oktatási épületében. Témája a méhlepény transzport funkciójával, annak metodikai problémáival, valamint az eredmények értékelésével foglalkozik.

A háromnapos tanácskozáson, melyet a 28. Nemzetközi Élettani Kongresszus csatlakozó szimpóziumaként tartanak, s házigazdája a szegedi orvosegyetem, rendezői pedig dr. Telegdy Gyula egyetemi tanár, a Kórélettani Intézet igazgatója, valamint dr. Young professzor, a londoni szülészeti klinika professzora, a tegnapi hivatalos megnyitón dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára és dr. Petri Gábor egyetemi tanár, az orvosegyetem rektora is üdvözölte a résztvevőket. A tanácskozáson tizenhárom ország nemzetközileg ismert képviselői vesznek részt.

A főpróba sikerült

Bármennyire is fölkészültek a gazdaságok, a felvásárlók az aratásra, az igazi erőpróba ezután kezdődik. Ha gyorsan növekszik a tarló, a megadott terv szerint haladnak a kombájnok, a vártak megfelelően telnek a hombárok, az aratásért felelős emberek, mint a jó rendező a főpróbán — nyugodtak lehetnek.

Báláznak Zákányszéken

Tóth Jenő és Verebely János a fűzfa hűvösében várja vissza a bálázót. Bózsó János a túlsó oldalról, az út felé hajtja a sort gépeivel. Fölszedi az árparendeket, a kombájnok után. A pótkocsin Kéri István és Matuszka Antal igazgatja a szalmakockákat. A zákányszéki Egyetértés Szakszervezetben javában aratnak. A kombájnok a tagok parcelláit vágják, a bálázóbrigád a közös tábláról hordja be a szalmát. A katonákat is segítségül hívták.

— A laktanyában még márciusban kiválasztottak bennünket — mondja Verebely János —, azok nevét írták föl, akik értenek az aratáshoz. Hárman jöttünk Kiskőrösről, a negyedik srác halasi. Azt se tudtuk, hol van Zákányszék.

— És most már? —
— Otthon vagyunk, jó a kaja...

Közben megérkezett Vass Imre ágazatvezető, akik az aratás menetéért felelős.

— Miért kellett a katonák?

— Sok a gépünk, kevés rá az emberünk. Szerződést kötöttünk, a pénzt ott kapják a teljesítmény alapján.

Már előre kiszámították, mennyivel emelkedik majd a zsold, hiszen civilben Verebely János, Horváth Sándor, Papp Sándor és Kiss József is aratott már géppel néhányszor.

— Mit kap, aki jól arat?

— Prémiumot. A szállítóknál minden háromezer mázsa után. A kombájnosoknál, ha kevés szemet szór el, akkor adunk plusz-pénzt — informál az ágazatvezető.

— Ellenőrzik a munkát?

— Naponta megnézzük a tarlót és szólnak, ha valami nem stimmel. Kiseb hibák adódnak, de jegyzőkönyvet még nem kellett fölvenni.

Ami akkor szükséges, ha az arató többször elengedi a füle mellett a figyelmeztetést.

A zákányszéki közösségben — ha az idő engedi — ma kezdik a búza aratását.

— Most nem aratnak a gépeink, mert az árpa lejárt, a búzát meg hétfőn

kezdjük — mondja Bata István brigádvezető, a ruzsai Népszabadság Tsz tarlóján.

A fogatosokat, a szalmahordókat irányítja —, de ismeri a téesz többi teendőit is.

— Nyári legeltetésre szoktunk idehozni marhákat — mutat az út menti karámra, ahová a kazlat rakják — s azok alá lesz a szalma. Ha az anyaszéna is bekerül, rögtön kihajtjuk ide a csordát.

Közben Papp Szilveszter jobbról, Simán Sándor meg balról löki a szalmatéglákat a kocsiira. Ábrahám Imre alig győzi kápkodni azokat. Rakja, sorolja, tapossa a bálákat. Amikor váratlanul megindul a két ló a kocsival, mérgesen rájuk szól: „Hej, Csinos, Bogár, rosszbak vagytok, mint a két kévéhányó...” Akik persze erre csak somolyognak. Nem is munka az olyan, ahol ne „csipkednék” egymást a társak.

A két ruzsai, a pusztamérgesi és az öttömösi termelőszervezet szakemberei megállapodtak, hogy segítenek egymáson, ha az aratás úgy kívánja. A mikro-körzetben a munkabérekben is megegyeztek. Egy hektár árpa és búza betakarításáért 1100, míg a rozsért 1300 forintot fizetnek egységesen. Tarifát szabtak a bálázásra, tarlótartásra, tárcsázásra is.

Ettől függetlenül a gazdaságok igyekeznek a maguk erejéből learatni.

A magtárakban gyűlik az idei termés. Aránylag jól fizettek az árpaföldek. A Csongrád megyei Gabonatoralmi és Malomipari Vállalatnál nincs fönnakadás az

átvételnél, idejében fölkészültek. Kenyernek valóból még nem vittek — még köstölöt sem a gazdaságok —, de előreláthatóan több gondjuk lesz vele, mint az elmúlt esztendőben volt. Akkor ugyanis nagyon kevés termert — sajnálatukra. Mert a „van”-tól sose félnek úgy az emberek, mint a „nincs”-től. A gabonaformálmások is jól tudják, búzából sohasem sok a sok. A jó gabona — aranyat ér.

Mindnyájunknak biztató, hogy a főpróba — az árpa aratása — jól sikerült. Az emberek, a gépek állták a próbát.

A város környéki termelőszervezetek homokos parcelláin és a szegedi járásban többfelé kassa alá érett a búza. A mihályteleki Új Élet Termelőszervezetben és Mórahalmon, a Homok-kultúra Szakszervezetben a tagok földjein a kombájnok „kóstolják” a gabonát. A takarmánybúzákat vágják. A kenyérnek való gabonát még érleli egy kicsit a nap, s utána megkezdődhet az étkezési búza aratása.

A legfontosabb nyári munka neheze...

Majoros Tibor

Szegedre látogatott a Béketanács főtítkára

Dr. Kovács Béla, az Országos Béketanács főtítkára tegnap Szegedre látogatott. A Hazafias Népfront megyei bizottságán felkereste Molnár Sándort, a népfront megyei bizottságának titkárát, akivel a megyénkben rendezett májusi béke- és barátsági hónap tapasztalatait, valamint a mozgalom következő országos és megyei feladatait beszélte meg.

A Béketanács főtítkárát a megyei pártbizottságon fogadta dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára is.

A Minisztertanács tárgyalta

Az újtómozgalom helyzete

Evekig tartó, lendületes fejlődés után kisebb-nagyobb megtorpanás jellemzi az újtómozgalmat — állapították meg a Minisztertanács csütörtöki ülésén. Igaz ugyan, hogy ma már kétszáz ezres az újtók tábora —, a hetvenes évek elején még százezer sem voltak — ám az utóbbi két évben megcsappant az újtókedv. 1977-ben még 132 ezer javaslat érkezett az újtási irodákba, tavaly viszont már ötezerrel kevesebb; s a hasznosított újtások száma is kétezerrel csökkent. Különösen az ipari ágazatokban szembeszökő a visszaesés. Akad olyan gépipari nagyvállalat, ahol egyetlen év alatt harminc százalékkal csökkent a benyújtott javaslatok száma.

Az átmeneti visszaesés a vállalati érdeklődés és az újtómozgalom ellentmondásos kapcsolatából fakad. A vállalatok ugyan hosszú távon érdekeltek az újtások hasznosításában, ám rövid távon legalább ennyire nem érdekeltek azok anyagi elismerésében. Az újtási díjak kifizetése ugyanis a bér-, illetve részesedési alapról történik. A hasznos ötletek, javaslatok pénzbeni elismerése gyakorlatilag a vállalati kollektíva bér- és jövedelemforrásait szűkíti. Anyagi elismerés híján viszont — érthetően — lanyhul az újtási kedv is. Pe-

dig a vállalatok tisztában vannak azzal, hogy fejlődésük egyik lényeges belső tartaléka éppen az újtómozgalom. Ezt bizonyítja egyébként a tavalyi — nem túl erős év — statisztikája is: 1979-ben hetvenezer újtást vezettek be a gyakorlatba, s ezek csaknem egymilliárd forinttal gyarapították a vállalatokat. Az ellentmondás persze nem első sorban azoknál a vállalatoknál látszik igazán, amelyek gazdasági nehézségekkel küzdenek, s a kis nyereségük okán kicsi a bérfejlesztési, illetve részesedési alapjuk.

Az erőforrások szűkös voltának tulajdonítható az is, hogy a vállalatoknál számos esetben indokolatlanul mellőzik az újtások bevezetésével kapcsolatos gazdasági számításokat. Terjed az a gyakorlat, hogy inkább eszméi díjjal jutalmazzák az újtókat. A gazdasági számítások nélkül díjazott javaslatok arányára jellemző, hogy tavaly száz újtás közül már hetvenhétnek az aktájára írták, hogy „eszméileg díjazott”. Ezzel voltaképpen kényelmességre, az újtásokkal kapcsolatos felelősség elhárítására, és persze pénzbeni megtakarításra törekednek a vállalatok.

Az újtások hasznosításával összefüggő, és ráadásul népgazdasági vetületű gond az újtások vállalati kö-

zötti áramlása. Jóllehet, az utóbbi három év alatt négyszáz újtás helyett már több mint hétszáz hasznosítható ötletet adtak át a vállalatok más gyáraknak, a megvalósított javaslatoknak még mindig csak egy százaléka kerül gyárkapun kívültre. Ez megint csak a vállalati érdeklődés hiányára vezethető vissza.

A jelenlegi tapasztalatok azonban még nem elegendőek ahhoz, hogy az újtómozgalom rendszerét megváltoztassák. Most arra van szükség, hogy pontos kép rajzolódjon ki az év elején hatályba lépett új szabályozó rendszer tényleges hatásáról. A nagy kérdés nemcsak az, hogy miképpen, de az is, hogy milyen mértékben hatnak az új szabályozók az újtások iránti vállalati igényre, és a dolgozók újtókedvére. Ezért a Minisztertanács állásfoglalásának értelmében már a közeljövőben sor kerül a szabályozó rendszer tényleges hatásának feltérképezésére. E vizsgálat eredményeinek ismeretében kerülhet majd sor az újtásokkal kapcsolatos szabályozás korszerűsítésére. Az újtók gondjainak, elképzeléseinek további megismerését szolgálhatja az újtók és felfalálók V. országos tanácskozása is, amelyet 1981. második felében hívnak össze.

A Művelődési Minisztérium céljáról, feladatáról

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az államigazgatás ésszerűsítését szolgáló átfogó törekvések értelmében törvényerejű rendeletet alkotott a Művelődési Minisztérium létrehozásáról. Az új minisztérium az oktatási és kulturális tevékenység állami irányításának, illetve felügyeletének egységes központi szerve. Feladata az oktatási és kulturális ágazat egymásra épülő, egymást kiegészítő tevékenységének összekapcsolása, a kultúra társadalmi szerepének növelése, az oktatással szemben tapasztalható, egyre fokozódó népgazdasági és társadalmi igények jobb kielégítése, valamint a művelődés és a társadalmi-gazdasági fejlődés teljesebb összhangjának megteremtése.

E törekvésnek felel meg a Művelődési Minisztérium feladatköre, amely felöleli és egységes államigazgatási rendszerbe foglalja a közoktatást, a szakmunkásképzést, a felsőoktatást, az iskolarendszerű felnőttoktatást és továbbképzést, a posztgraduális képzést, a kulturális nevelést és a közművelődést. Hatáskörébe tartozik a művészetek támogatásával, fejlesztésével összefüggő állami feladatok ellátása, a kulturális és oktatási rendszerbe illeszkedő tudományos kutatás, valamint az állami vezetőképzés szervezése, irányítása. Munkájához tartozik a nemzetközi kulturális és oktatási kapcsolatok tartalmi irányí-

tása, az e kapcsolatok fenntartását, fejlesztését szolgáló államközi egyezmények végrehajtásának megszervezése és a — részben — koordinálása is.

A Magyar Szocialista Munkáspárt művelődéspolitikai céljainak eredményes megvalósítása, az oktatáspolitikai, közművelődési és művészeti politikai határozatok végrehajtása során jelentkező új feladatok megoldása érdekében a minisztérium a korábbiaknál nagyobb mértékben épít a felügyelete alá tar-

tozó intézmények önállóságára. A tanácsi irányítás sajátosságainak figyelembe vételével tart kapcsolatot az intézményhálózat tevékenységében érdekelt állami és társadalmi szervekkel. Az egységes szervezetben jelentősen növekszik a koncepciók kidolgozására alkalmas szervezetek és tanácsadó testületek szerepe. Előtérbe kerül az elemző-tervező, valamint az elvi-politikai irányítás szolgáló, a szervező és felülgyeleti tevékenységet egy- sítő szervezeti formák.

Korszerű, kényelmes

Az orvos-egészségügyi előírásokat is figyelembe veszik a Kontakta Alkatrészyárban a vezérlőtermek és díszpéccerközpontok pultrendszerének építésében. A KONTASET műszerváz- és

pultrendszer minden részegysége a kezelőszemélyzet kényelmét szolgálja. A Modul rendszerű vezérlőasztalok pultjai süllyeszthetők, székei dönthetők. (MTI)

Augusztus 20-án:

Gazdag program az Árpád-élműnél

A Hazafias Népfront megyei bizottsága, valamint a Csongrád megyei tanács a hagyományokhoz híven, idén néhány népművész munkáit is megtekinthetik.

Az alkotmány napjára napos programra megtörténtek a megfelelő előkészületek. Több vendéglátóipari egység büféi, laicszónvonalas program várja az ünneplőket, s a Volán 10-es sokaságát, a munkás-paraszti találgató résztvevőit: az ünnepi nagygyűlés után a Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttesének ének-kara, tánckara és zenekara ad műsort, délután pedig a Skála-áruház rendez nagy- szabású dívatbemutatót — budapesti művészek fellép-

tével. Délután 2-től rendezik meg a szokásos lovasbemutatót. Az érdeklődők jó néhány népművész munkáit is megtekinthetik. Az alkotmány napjára napos programra megtörténtek a megfelelő előkészületek. Több vendéglátóipari egység büféi, laicszónvonalas program várja az ünneplőket, s a Volán 10-es sokaságát, a munkás-paraszti találgató résztvevőit: az ünnepi nagygyűlés után a Magyar Néphadsereg Központi Művészegyüttesének ének-kara, tánckara és zenekara ad műsort, délután pedig a Skála-áruház rendez nagy- szabású dívatbemutatót — budapesti művészek fellép-